ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **UNIMEX - INVEST, s. r. o.,** se sídlem Svojsíkova 1596/2, Poruba, Ostrava, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj,** se sídlem Na Jízdárně 3162/3, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2018, č. j. 22 Af 80/2017 - 54,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2018, č. j. 22 Af 80/2017 - 54, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný vydal dne 3. 7. 2017 dva exekuční příkazy, jimiž nařídil vůči žalobkyni daňovou exekuci přikázáním pohledávky z účtu (č. j. 2594126/17/3203-00540-805180) a prodejem nemovitých věcí (č. j. 2594395/17/3203-00540-805180), k vymožení nedoplatků na daních ve výši celkem 5 189 777,59 Kč (dále též „exekuční příkazy“) a exekučních nákladů ve výši 101 760 Kč.

II.

[2] Žalobkyně podala proti oběma exekučním příkazům žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), který v záhlaví uvedeným rozsudkem tato rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud posoudil žalobu jako přípustnou, neboť podle aktuální rozhodovací praxe lze podat žalobu přímo proti exekučnímu příkazu. Dospěl-li by rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v aktuálně projednávané věci sp. zn. 1 Afs 271/2016 k judikatornímu odklonu, nemohl by tento jít k tíži žalobkyně. Dále se krajský soud zabýval tím, zda podkladem exekučních příkazů byl vykonatelný exekuční titul, tj. zda jsou vykonatelná všechna rozhodnutí uvedená ve výkazu nedoplatků, která byla podkladem pro zanesení příslušných částek do evidence daní. Jednou z podmínek vykonatelnosti daňových rozhodnutí je jejich oznámení (doručení) příjemci. Právě tuto okolnost přitom

žalobkyně zpochybnila; poukázala na to, že v době od 28. 5. 2010 do 3. 5. 2013 neměla v obchodním rejstříku zapsaný statutární orgán. Krajský soud konstatoval, že v tomto období byla žalobkyni do datové schránky doručována dvě vymáhaná rozhodnutí podle výkazu nedoplatků [rozhodnutí žalovaného o odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru na daň z příjmů právnických osob za rok 2006 ze dne 31. 5. 2010, č. j. 90106/10/390911806486 (dále též „rozhodnutí o odvolání"), a platební výměr na penále na dani z příjmů právnických osob za rok 2005 ze dne 16. 6. 2010, č. j. 93052/10/390911806486 (dále též „platební výměr na daňové penále")]. Z důvodu absence statutárního orgánu žalobkyně ovšem nemohlo dojít k jejich účinnému doručení. Oporu pro tento závěr poskytuje usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 8. 2012, sp. zn. 21 Cdo 2190/2011, dle něhož nemohou být účinně doručovány písemnosti účastníku civilního řízení sporného, není-li nikdo, kdo by za něj mohl činit procení úkony. Tyto závěry jsou přenositelné i na daňové řízení. Na tom nemůže nic změnit to, že žalobkyni bylo možné doručovat do datové schránky, do níž se přihlašovaly osoby s právem přístupu. Opačný závěr by znamenal, že dochází k účinnému doručování, avšak na takto doručená rozhodnutí by za právnickou osobu neměl kdo adekvátně procesně reagovat. K této situaci ostatně v posuzované věci došlo, když žalovaný považoval své autoremedurní rozhodnutí za řádně doručené a odvolání proti němu z důvodu absence podpisu statutárního orgánu za neúčinné. Po zjištění, že žalobkyně nemá statutární orgán, byl správce daně povinen jí ustanovit zástupce. Nepostupoval-li takto, nelze jeho rozhodnutí považovat za řádně a účinně doručená, tj. za způsobilý exekuční titul.

III.

[3] Žalovaný (dále též „stěžovatel") podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."). Uvádí, že se krajský soud nepatřičně a bez bližšího zdůvodnění opírá o závěry usnesení civilního soudu, ačkoli problematika doručování dokumentů vydaných orgány veřejné správy do datových schránek je komplexně upravena na úrovni zákona. Z § 17 odst. 9, 11 a 12, § 17a a § 17b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZSDP"), ve spojení s § 8 odst. 3, § 17 odst. 3 a § 12 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o elektronických úkonech") vyplývá jasné vodítko, jak vyhodnotit dopady zániku funkce statutárního orgánu na elektronické doručování písemností. K zneplatnění přístupových údajů osoby, která přestala být statutárním orgánem, dochází až na základě oznámení této skutečnosti novým statutárním orgánem, nikoliv *ex lege*. Až do tohoto zneplatnění je původní oprávněná osoba plně způsobilá přebírat jménem právnické osoby písemnosti. Stěžovatel byl povinen vycházet z toho, že v době doručování byla datová schránka žalobkyně zpřístupněna a blíže neidentifikovatelná oprávněná osoba se do ní prokazatelně přihlásila. Docházelo-li k řádnému doručení, nevznikly stěžovateli legitimně žádné pochybnosti o existenci oprávněné osoby a nepříslušelo mu, aby prověřoval, zda přihlašovaná osoba je oprávněnou osobou dle zákona. Samotná absence osoby oprávněné za právnickou osobu jednat neznamená, že by tato osoba nebyla způsobilá přebírat elektronicky doručované písemnosti. Jednání daňového subjektu v řízení a doručování daňovému subjektu jsou dvě samostatné otázky. Případné neustanovení zástupce daňovému subjektu pro jednání v daňovém řízení tedy nemá vliv na účinnost doručování tomuto subjektu. Na nejasnostech při doručování se nadto podílela sama žalobkyně, která nastalou situaci mohla a měla řešit. Její společník mohl jmenovat nového jednatele, což by žalobkyni umožnilo žádat o zneplatnění přístupu původního jednatele do datové schránky. Žalobkyně naopak ignorovala, že platná přístupová práva k její datové schránce má nejspíše osoba, která pro to již nesplňuje zákonné podmínky. Stěžovateli zánik funkce jednatele neoznámila a naopak se snažila jeho prostřednictvím dále v daňovém řízení jednat. Nepodnikla ani žádné jiné kroky k tomu, aby se domohla nápravy vzniklé situace

v daňovém řízení (např. vyslovení neúčinnosti doručení rozhodnutí, návrh na zastavení exekuce, námitka při placení daní). Tuto pasivitu krajský soud nezohlednil a místo toho zpochybnil zákonnost postupu stěžovatele a tím i stanovení předmětných daňových povinností. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázala na to, že stěžovatel měl již v roce 2010 pochybnosti o tom, kdo je oprávněn jednat za žalobkyni, proto jí měl ustanovit zástupce. To učinil až v srpnu 2012. Celé dva roky tak nedbal na zachování jejích práv, odmítal její úkony a nyní tvrdí, že si celou situaci zavinila ona sama. Žalobkyně opakovaně vyzvala stěžovatele k opětovnému doručení rozhodnutí vydaných v tomto období poté, kdy již měla osobu, která za ni jednala. Bylo jí však sděleno, že rozhodnutí byla doručena platně. S rozsudkem krajského soudu se žalobkyně ztotožňuje a považuje kasační stížnost za nedůvodnou. Proto navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

[5] V doplnění vyjádření ze dne 29. 3. 2019 žalobkyně uvedla, že stěžovatel nahlížel do jejího rejstříkového spisu ve dnech 14. 11. 2008, 9. 7. 2010 a 23. 5. 2013. K tomu odkázala na žádosti a výzvy k součinnosti třetích osob vydané stěžovatelem. Tyto dle ní prokazují, že stěžovatel věděl o tom, že žalobkyně nemá jednatele nejpozději dnem 9. 7. 2010, přesto jí zástupce neustanovil a dále jí písemnosti doručoval do datové schránky, proti čemuž se nemohla účinně bránit.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Přestože v řízení o kasační stížnosti se k této otázce žádná ze stran výslovně nevyjádřila, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné se úvodem vyjádřit k přípustnosti samotné žaloby proti exekučnímu příkazu. Žalobkyně totiž vůči posuzovaným exekučním příkazům neuplatnila žádný nástroj upravený v zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „daňový řád“), např. námitky dle § 159, ale podala proti nim přímo správní žalobu. Jak již konstatoval krajský soud, touto otázkou se v nedávné době zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. V usnesení ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016 - 53, potvrdil dosavadní přístup, tj. že: „*Není-li nadále proti exekučnímu příkazu přípustné odvolání, lze podat žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s. přímo proti němu, neboť zde není žádný řádný opravný prostředek ve smyslu § 68 písm. a) s. ř. s., který by bylo předtím nezbytné vyčerpat.*“ Žaloba žalobkyně je tedy nepochybně přípustná.

[9] Předmětem sporu je otázka, zda byla žalobkyni řádně doručena všechna rozhodnutí, jež stěžovatel zahrnul do výkazu nedoplatků, na jehož podkladě vydal žalobou napadené exekuční příkazy. Doručení příslušného rozhodnutí je totiž jednou z podmínek jeho vykonatelnosti jak dle ZSDP (viz § 32 odst. 13 ve spojení s § 48 odst. 12 a § 46 odst. 7), tak i dle daňového řádu (viz § 101 odst. 5 ve spojení s § 103 odst. 2), potažmo vykonatelnosti samotného výkazu nedoplatků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Afs 399/2017 - 26).

[10] Stěžovatel krajskému soudu zásadně vytýká, že se nezabýval otázkou doručení rozhodnutí stěžovatele na podkladě platné právní úpravy, která dle jeho názoru svědčí závěru, že rozhodnutí byla řádně doručena. Namítá tedy nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. O takovou vadu se jedná v případě, kdy soud opírá rozhodovací důvody o skutečnosti, které nebyly v řízení dostatečně zjištěny.

[11] Z listin předložených stěžovatelem Nejvyšší správní soud zjistil, že obě sporná rozhodnutí byla žalobkyni doručena do datové schránky. Z doručenky vztahující se k rozhodnutí o odvolání vyplývá, že toto rozhodnutí bylo do datové schránky žalobkyně dodáno dne 31. 5. 2010 ve 14:07:02 hod a doručeno dne 1. 6. 2010 v 08:23:01 hod, s poznámkou „*EV1: Doručeno přihlášením oprávněné osoby nebo aplikace (§ 17 odst. 3)*“. Z doručenky vztahující se k platebnímu výměru na daňové penále vyplývá, že toto rozhodnutí bylo do datové schránky žalobkyně dodáno dne 16. 6. 2010 ve 14:04:04 hod a doručeno téhož dne v 15:09:42 hod, se shodnou poznámkou „*EV1: Doručeno přihlášením oprávněné osoby nebo aplikace (§ 17 odst. 3)*“. Mezi účastníky řízení přitom není sporu o tom, že jediný jednatel žalobkyně Petr Nevlud byl z obchodního rejstříku vymazán dne 28. 5. 2010 a opětovně zapsán dne 3. 5. 2013. Žalobkyně tedy neměla v obchodním rejstříku v období od 29. 5. 2010 do 2. 5. 2013, kdy jí byla doručena obě výše uvedená rozhodnutí, zapsaného žádného jednatele.

[12] Krajský soud založil svou úvahu na předpokladu, že v případě, kdy v době doručování rozhodnutí o odvolání a platebního výměru na daňové penále nebyl v obchodním rejstříku žalobkyně zapsán žádný jednatel, nelze tato rozhodnutí považovat za řádně doručená, neboť za žalobkyni nebyl oprávněn nikdo jednat. Odkázal přitom na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2190/2011.

[13] V usnesení sp. zn. 21 Cdo 2190/2011 se Nejvyšší soud zabýval otázkou, zda může před civilním soudem vystupovat jako účastník řízení právnická osoba, která v danou dobu nemá ustanoveného jednatele (statutární orgán) a ani nikoho jiného, kdo by za ni mohl jednat. Uvedl, že: „*Jestliže právnická osoba nemůže před soudem vystupovat jako účastník řízení (proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za jednat), vyplývá z toho mimo jiné, že taková právnická osoba nemůže za řízení činit procesní úkony (podle § 41 a násl. o.s.ř.) a že jí nemohou být (účinně) doručovány písemnosti, neboť tu není nikdo, kdo by mohl za právnickou osobu provádět procesní úkony nebo kdo by mohl za právnickou osobu přijímat doručované písemnosti. Jakmile to vyjde najevo, soud ustanoví této právnické osobě opatrovníka podle ustanovení § 29 odst. 2 o.s.ř. Nepřistoupí-li soud k ustanovení opatrovníka (což je možné pouze tehdy, není-li tu nebezpečí z prodlení), řízení přeruší až do té doby, dokud právnická osoba (opět) nebude schopna v řízení vystupovat před soudem jako účastník řízení.*“

[14] V obecné rovině by bylo nepochybně možné souhlasit s nosnou myšlenkou rozsudku krajského soudu, podpořenou citovaným usnesením Nejvyššího soudu, že nemá-li právnická osoba ustanoveného jednatele a ani žádnou jinou osobu oprávněnou za ni jednat, nemohou jí být účinně doručovány písemnosti, neboť tu není nikdo, kdo by za ni mohl tyto písemnosti přijímat. Smyslem a účelem doručování je řádně seznámit účastníka řízení s doručovanou písemností a umožnit mu uplatnění jeho procesních práv v řízení. Tento smysl a účel nemůže být dost dobře naplněn v situaci, kdy za právnickou osobu objektivně nemá kdo jednat. Jako součást jednání právnické osoby je totiž třeba chápat i její schopnost přijímat doručované písemnosti. K tomu lze odkázat na rozsudek ze dne 17. 10. 2014, č. j. 4 As 171/2014 - 26, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „*Je třeba vyjít z obecného významu pojmu ‚jednání‘, které v sobě zahrnuje nejen složku aktivního provádění určitých právních úkonů, ale též složku omisivní (tedy zdržení se určitých úkonů) a navíc přijímání doručovaných písemností je také jednáním aktivním, neboť vyžaduje, aby adresát písemnost převzal, tedy aktivně konal.*“

[15] Již z výše uvedeného je nicméně zřejmé, že krajský soud v projednávané věci neposoudil problematiku doručování komplexně. Nezohlednil totiž, že právnická osoba nemusí nutně ve všech záležitostech jednat toliko prostřednictvím svého statutárního orgánu, ale i jiných osob. Absence ustanoveného statutárního orgánu v obchodním rejstříku tedy nemusí automaticky znamenat nemožnost doručování písemností dané právnické osobě. Je-li tu jiná osoba oprávněná za právnickou osobu jednat, je možné této právnické osobě doručovat jejím prostřednictvím. Přestože dle obou předložených doručenek za žalobkyni v rozhodnou dobu měla jednat (přijímat písemnosti) osoba oprávněná k přístupu do datové schránky, krajský soud se touto skutečností ve svém rozhodnutí nijak nezabýval.

[16] Dle § 17a ZSDP účinného v době doručování sporných písemností se adresátovi, který má zpřístupněnu datovou schránku doručuje přednostně podle zvláštní právní úpravy zákona o elektronických úkonech. Jelikož žalobkyně měla v rozhodnou dobu zpřístupněnu datovou schránku, byly v daňovém řízení splněny předpoklady pro doručování elektronicky touto formou.

[17] Doručování dokumentů orgánů veřejné moci prostřednictvím datové schránky je upraveno v § 17 zákona o elektronických úkonech. Dle § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech platí, že [d]*okument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu.* Optikou citovaného zákona se tedy bude na datovou zprávu nahlížet jako na doručenou vždy, když bude přístup do datové schránky skrze přístupové údaje oprávněné osoby proveden (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015 - 44).

[18] Jelikož krajský soud akceptoval žalobní tvrzení žalobkyně zpochybňující doručení rozhodnutí stěžovatele (absence statutárního orgánu jakožto osoby oprávněné k přístupu do datové schránky v době, kdy jí měla být tato rozhodnutí doručována), je významné zjištění, jak doručování proběhlo, především pak, kdo se do datové schránky žalobkyně v rozhodné době přihlásil, čímž způsobil „stav doručení“. Zákon o elektronických úkonech totiž umožňuje přístup a obsluhu datových schránek nejen oprávněným osobám v užším slova smyslu (tj. statutárnímu orgánu v případě právnické osoby), ale neomezenému počtu dalších fyzických osob, které k tomu statutární orgán pověří a nastaví jim příslušná oprávnění [viz § 8 odst. 6 písm. b) a odst. 8 tohoto zákona]. Specifické postavení pak zaujímá administrátor datové schránky (§ 8 odst. 7 zákona o elektronických úkonech), který může převzít prakticky celou agendu spojenou s obsluhou a činit úkony standardně povolené jen osobě oprávněné. Přihlásila-li by se do datové schránky žalobkyně v rozhodnou dobu některá z těchto osob, došlo by k doručení písemnosti ve smyslu § 17 odst. 3 tohoto zákona, neboť by se jednalo o osobu oprávněnou za žalobkyni v tomto rozsahu jednat.

[19] Krajský soud se však otázkou, zda se do datové schránky žalobkyně přihlásila některá z v úvahu přicházejících oprávněných osob, vůbec nezabýval a spokojil se s tím, že absence zapsaného jednatele v obchodním rejstříku žalobkyně má automaticky za následek neplatné doručení. Z dodejek předložených stěžovatelem je však zřejmé toliko to, že obě rozhodnutí byla do datové schránky žalobkyně dodána a byla doručena tím, že se do datové schránky přihlásil uživatel oprávněný číst tuto zprávu či aplikace (viz význam události EV1 u zpráv starších než 27. 11. 2010 vysvětlený v dokumentu Webové služby rozhraní ISDS pro manipulaci s datovými zprávami dostupném na www.mojedatovaschranka.cz). Jinými slovy, do datové schránky se dle doručenky přihlásila některá z osob oprávněných k přístupu do datové schránky; na základě předložených listin nicméně nelze zjistit, která osoba a na základě jakého oprávnění to byla. Tuto otázku by bylo nicméně možné objasnit ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, které vede dle § 14 odst. 3 písm. c) zákona o elektronických úkonech v informačním systému datových

schránek rovněž informace o údaji identifikujícím osobu, která se přihlásila do datové schránky (srov. výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 21/2015 - 44). V případě přihlášení osoby pověřené či administrátora nicméně mohlo tímto způsobem dojít k doručení žalobkyni, neboť by se jednalo o osoby oprávněné za ni v tomto rozsahu jednat.

[20] Bude-li však zjištěno, že se do datové schránky žalobkyně v rozhodnou dobu nepřihlásila ani osoba pověřená ani administrátor, ale jiná osoba (jíž nemůže být z podstaty věci nikdo jiný než osoba disponující platnými přístupovými údaji bývalého statutárního orgánu), nebo že se přihlásila toliko aplikace, bude na místě se zabývat tím, zda mohly nastat účinky doručení. Při tomto posouzení bude zásadní zodpovědět otázku, jaký vliv má existence platných přístupových údajů podle § 9 zákona o elektronických úkonech k příslušné datové schránce právnické osoby na účinky doručení, jestliže tato právnická osoba na druhou stranu v danou chvíli nemá v obchodním rejstříku zapsaný statutární orgán oprávněný k přístupu do její datové schránky ve smyslu § 8 odst. 3 téhož zákona a tato skutečnost mohla být stěžovateli známa již v době odeslání předmětných rozhodnutí do datové schránky žalobkyně. Jinými slovy se jedná o zodpovězení otázky, zda či za jakých podmínek mohou být od okamžiku, kdy byla určitá fyzická osoba vymazána jako statutární orgán právnické osoby do okamžiku, kdy byly její přístupové údaje Ministerstvem vnitra ČR na základě oznámení novým statutárním orgánem právnické osoby zneplatněny (viz § 12 odst. 3 zákona o elektronických úkonech), považovány za doručené zprávy, které byly v tomto období dodány do datové schránky dané právnické osoby (nedisponující pro jejich přijetí pověřenou osobou ani administrátorem), do níž se přihlásila tato fyzická osoba s dosud platnými přihlašovacímu údaji. Nejvyšší správní soud nicméně nemůže předjímat řešení otázky, kterou se krajský soud vůbec nezabýval.

[21] Vzhledem k obsahu napadeného rozsudku však Nejvyšší správní soud upozorňuje, že se problematikou podmínek doručování do datové schránky a jeho účinnosti již v řadě rozsudků zabýval a tyto rozsudky mohou krajskému soudu posloužit jako vodítko pro posouzení situace žalobkyně. Obecně tak krajský soud musí vzít v potaz, že se od uživatelů datových schránek vyžaduje jistý stupeň „bdělosti“, a to zejména pokud jde o otázku nakládání s přístupovými údaji (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 4 As 160/2015 - 43, či již zmiňovaný rozsudek č. j. 3 Ads 21/2015 - 44). Pro další postup krajského soudu pak budou bezesporu relevantní rovněž závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Afs 138/2018 - 48, v němž byla řešena otázka účinnosti doručení písemností správního orgánu do datové schránky daňového subjektu, který v rozhodnou dobu neměl statutární orgán, s čímž byl dotčený správní orgán seznámen.

[22] Shledal-li tedy krajský soud existenci důvodných pochybností o tom, zda byla žalobkyni sporná rozhodnutí doručena, měl vycházet z významu prokázaného doručení těchto rozhodnutí do datové schránky žalobkyně a zabývat se tím, jakým způsobem došlo k jejich doručení a zda v inkriminované době za žalobkyni jednala osoba oprávněná k přijímání doručovaných písemností, resp. zda lze takto na osobu disponující platným přístupem do datové schránky žalobkyně optikou zákona o elektronických úkonech nahlížet. V případě absence oprávněné nebo pověřené osoby k přístupu do datové schránky žalobkyně ve smyslu zákona o elektronických úkonech pak posoudit, zda s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti mohly přesto v souladu s tímto zákonem nastat účinky doručení sporných rozhodnutí žalobkyni či nikoliv. Pokud tak neučinil, rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, což má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75).

[23] Výtky stěžovatele, že se krajský soud měl zabývat tím, jaké kroky žalobkyně podnikla k tomu, aby zpochybnila zákonnost exekučních příkazů a dosáhla jejich odstranění pomocí

nástrojů, které daňový řád v této souvislosti nabízí, jsou naopak nedůvodné. Případná procesní aktivita žalobkyně nemůže mít vliv na posouzení toho, zda u sporných rozhodnutí vůbec nastaly účinky doručení. Jedná se totiž o procesní nástroje, jejichž použití se odvíjí právě teprve od toho, zda došlo k účinnému doručení. Jinými slovy, pokud u sporných písemností nenastaly účinky doručení v souladu se zákonem, a tyto je právě z tohoto důvodu třeba považovat za nevykonatelné, jakákoliv další procesní aktivita ve vztahu k daným exekučním titulům již na tomto závěru o nevykonatelnosti rozhodnutí nemohla ničeho změnit. Předmětem posouzení je tak čistě to, zda nastaly účinky doručení při doručování sporných rozhodnutí do datové schránky žalobkyně v době, kdy tato neměla jednatele, nikoliv jednání samotné žalobkyně poté.

[24] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž je tento soud podle odst. 4 téhož ustanovení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Úkolem krajského soudu bude na základě zjištěného skutkového stavu posoudit, zda u sporných rozhodnutí nastaly účinky doručení v souladu se zákonem o elektronických úkonech.

[25] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu